

मध्याह्न

राष्ट्रिय दैनिक

ईपर हेर्ने

वर्ष २३, अंक १०३ | पृष्ठ ८

Madhyanha National Daily

www.madhyanhadaily.com

निमिष भा/मध्याह्न

काठमाडौं, १ जेठ।

५ वर्षअघि कोभिड महामारीका कारण रोकेको 'सगरमाथा संवाद' शुक्रबारदेखि सुरु हुँदैछ।

प्रधानमन्त्री केपी ओली यसअधिकारीहरूहाँले रहाँ नेपालको आजै संवाद शुल्क आयोजना गर्ने तयारी अघि बढाएका थिए। तर, कोरोना भाइरस महामारीका कारण अन्तिम समयमा स्थगित भएको सगरमाथा संवाद शुक्रबारदेखि ३ दिनसम्म हुन लागेको हो। सगरमाथा संवादको प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले उद्घाटन गर्ने छन्।

२ देखि ४ जेठसम्म दर्जनौं देशको प्रतिनिधिसहित विज्ञ र अनुसन्धानदाताको उपस्थितिमा सगरमाथा संवाद आयोजना गरिन लागेको, बन तथा वातावरणमन्त्री ऐनवाहादुर शाहीले जानकारी दिए।

'जलवायु परिवर्तन, हिमाल' > पृष्ठ २ मा

जलवायु परिवर्तन कुनै एक देशको मात्र नभएर विश्वव्यापी समस्या रहेकाले सोहीगोजिमाको प्रतिबद्धता, सहकार्य र समन्वय आवश्यक हो।

■ आरजु राणा
परराष्ट्रमन्त्री

के-के छन् मुद्दा ?

बन तथा वातावरण मन्त्रालयको जलवायु व्यवस्थापन महाशाखाका प्रमुख महेश्वर ढाकालका अनुसार नेपालले पर्वतीय क्षेत्रको मुद्दाबाट अन्तर्राष्ट्रिय समुदायको ध्यान आकृष्ट गराउन गरेलो संस्करणको सगरमाथा संवादलाई उत्थाग गर्ने योजना बनाएको छ। सगरमाथा संवाद सचिवालयका अनुसार जलवायु र पर्वतीय मुद्दामा क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय >> पृष्ठ २ मा

के हो सगरमाथा संवाद ?

सगरमाथा संवाद बहसरोकारवालाहरूको संवाद मञ्च हो, जुन विश्वव्यापी, क्षेत्रीय र राष्ट्रिय महत्वका प्रमुख मुद्दाहरूमा छलफल गर्ने प्रतिबद्ध रहेको छ। एउटा घोटफम्का रूपमा सम्झौता सकारात्मक परिवर्तनका आकार दिने र चलाउने दायित्व बोकेको छ। संवादको नाम विश्वकै समैवन्दा अरलो हिमाल सगरमाथावाट राखिएको >> पृष्ठ २ मा

■ पूर्वमन्त्रीसहित १६ जनाविरुद्ध ३ अर्ब २१ करोड ८३ लाख ७७ हजार ७८२ विज्ञो माजा दाबी
■ कार्यान्वयनकर्ता २ पूर्वमन्त्रीलाई उठाउक्ति

जीवन शर्मा/मध्याह्न

काठमाडौं, १ जेठ।

नेपाली कागेसका प्रभावशाली नेता तथा प्रतिनिधिसम्मान सांसदसमेत रहेका पूर्वसंचारमन्त्री मोहनबहादुर बस्नेतसहित १६ जनाविरुद्ध विशेष अदालत काठमाडौंमा विहीनबाट भ्रष्टाचार मुद्दा दायर भयो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा दायर गरेको हो।

अदितयार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले उलीहरूलाई टेलिकम्पनीसम्बन्धी फँड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामस) खरिद प्रकरणमा अनियमितता भएको औत्याउदै मुद्दा द

पर्वतीना.

र मानवताको भविष्यत्वारे संवादमा बहुत संवाद हुने छ। नेपालले जलवायु परिवर्तनका कारण हिमाली क्षेत्रले सामाना गरिरहेका चुनौती र असर, जलवायु मध्ये र न्यायका संवादमा अन्तर्राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ। यस कार्यक्रमलाई संकारण आफ्नो मौलिक संवाद खालाका रूपमा अधिकारी सार्वानुभवको छ।

नेपालमा रहेको विश्वको सर्वोच्च खिश्वर सगरमाथाको नामाङ्कित संवादको नाम राखिएको यात्रा छैन, यसको पहिलो संकरणमा नेपाललाई जलवायुले पर्वती खेत्रमा पारेको असरवारे बहस चलाउने तयारी छ।

नेपाल सरकारले आफ्ना महत्वपूर्ण मुद्दावारे विश्वव्यापी बहसको मञ्चमा रूपमा सन् २०१९ मा सगरमाथा संवादको स्थापना गरेको थिए। सरकारले स्थापनामा गरेको यो बहुक्षीय मञ्चले विश्वव्यापी, क्षेत्रीय र राष्ट्रिय महत्वका विषयमा हारेक २ वर्षमा बहस गराउन तयारी गरेको छ। प्रायानन्ती ओलीले द मध्यमा अन्तर्राष्ट्रिय हमनदी वर्ष, २०२५ का अवधिमा 'सगरमाथा संवाद' यसे वर्ष आयोजना गर्न घोषणा गरेका थिए।

कै क्छे...

सहयोगको विषयमा छलफल केन्द्रित रहने छ। तत्काल जलवायु कार्यको लागि गति उत्पन्न गर्न सामूहिक जागरूकता सिंजना रासाभा समकारी, कमज़ोर राष्ट्रिय र सम्मुद्रहरूलाई निष्पक्ष र समावेशी समाधान प्रदान गरी जलवायु न्यायको वकालत गर्दै समावेशी समाधान खोजिए छ।

संवादमा वैश्वक तापक्रम वृद्धिकालीन १.५ डिग्री सेरिस्यरमन्या कममा सीमित गर्ने, पर्वतीय अर्थतालाई दिग्गज तरिका सुधारने यो एक अवधिकारी को निर्दित होने र जलवायु परिवर्तन, हिमाल र मानव जातिको भविष्यमा केन्द्रित होने र जलवायु परिवर्तनका विषयमा र यसले निम्नायाइडेका चुनौतीवारे बहुत छलफल हुने वताइन।

'जलवायु परिवर्तन तुने एक

देशको मात्र नभएर विश्वव्यापी समस्या रहेकाले सोहीव्यापीजमको उपरिवर्तन, सहकार्य र समन्वय आवश्यक छ', मन्त्री राणाले भनिन्।

को-को आउँदै छन् ?

सगरमाथा संवादमा ७५ जना विदेशी प्रतिनिधि सहभागी हुँदै छन्। जलवायु विश्वव्यापी कार्योको विषय भएकाले कर्तान धैर उत्पन्न गर्ने जलवायुको मुद्दासँग संवादमा बोलेको छ।

सगरमाथा संवाद सचिवालयका

वृद्धिकालीन १.५ डिग्री सेरिस्यरमन्या कममा सीमित गर्ने, पर्वतीय अर्थतालाई दिग्गज तरिका सुधारने यो एक अवधिकारी को निर्दित होने र जलवायु परिवर्तन, हिमाल र मानव जातिको भविष्यमा केन्द्रित होने र जलवायु परिवर्तनका विषयमा र यसले निम्नायाइडेका चुनौतीवारे बहुत छलफल हुने वताइन।

'जलवायु परिवर्तनले पर्वतीय क्षेत्रहरूमा परेको प्रभावावारे हामीले संसरभरिका पर्वतीय राष्ट्रिय, सामुदारका राष्ट्रियहरू र संसारभरिका राष्ट्रियहरूलाई अन्तर्राष्ट्रिय समद्याय समझ मुखिरत गराउने यसको पहिलो उद्देश्य हो,' ढाकाले भने।

नेपालले त्यून कार्बन उत्पादन र प्राकृतिक स्रोत, साधारणको विषयमा लगानी गरेर, पनि लाम नपाएको विषयवारे पनि सगरमाथा संवादमा बहस चलाउने सरकारको योजना छ। हामीले अन्तर्राष्ट्रिय सुदूरायार्लाई हामीले नपाएको गल्लोको साजाय भोगिरहेका छौं भनेर पनि बुफाउन चाहन्दैन। दिमाल परिए अरुका कारणले हामोमा बाहिरिहो आएर हामीले सजाय पाइरहेका छौं, ढाकाल भन्दैन।

सगरमाथा संवादमा नेपालले जलवायु परिवर्तनका क्षेत्रमा नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसँग सहकार्य गर्न चाहेको विषयवारे पनि जानकारी गराउने र हिमालसँग जोडिएको अर्थशास्त्रवारे पनि छलफल चलाउने वातावरण मन्त्रालयले जनाएको छ।

संवादका अवधिमा नेपालले आफ्नो देशको पर्वतन का निर्वाचन गर्ने लक्ष्य पनि प्रवर्द्धन गर्न लक्ष्य पनि राखेको छ।

संवादका कममा जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी विभिन्न ५ वटा विषयमा १२ वटा सत्र र ३ वटा 'प्लेनरी सेसन' संचालन हुने छ।

क्षो त्रीले भने, 'जलवायु परिवर्तनमा नगाय भूमिका भए पनि त्यसवाट हामीले सामाना

राष्ट्रियहरूको चुनौती र त्यसवारे विवर समुदायको ध्यानाकर्षण गराउनुपर्ने छ; क्षेत्रीले भने।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अनुकूलन राष्ट्रिय समदयाको ध्यानाकृत गर्ने छ।

राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण तथा अ

सम्पादकीय

शंकासहितको आशा

प्रतिनिधिसभाको सबैभन्दा ढूलो दल नेपाली कांग्रेससहित ७ दलको समर्थनमा नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओली प्रधानमन्त्री बनेपछि देखिनेगरी भएको काममध्ये एक हो- संक्रमणकालीन न्याय। विपक्षी दलहरूको समेत साथ लिए प्रधानमन्त्री ओलीले संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी काम अगाडि बढाएका हुन्। ओली प्रधानमन्त्री बनेको १ महिनाभित्र (गत साउनमा) बेपता पारिएका व्यक्तिहरूको छानबिन र सत्य निरूपण तथा मेलिलाप आयोगसम्बन्धी ऐन संशोधन पारित भएको थियो। कानुन बनेको १ महिनासम्म पनि पदाधिकारी नियुक्त गर्ने कार्य हुन सकेको थिएन। बुधबार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले दुवै आयोगमा पदाधिकारी नियुक्त गरेका छन्। दुवै आयोगले नेतृत्व पाएकाले अब संक्रमणकालीन न्याय निरूपण कार्य अगाडि बढ्ने छ।

संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी यो काम ढिलोमा पनि १ दशक अगाडि सकिनुपरेको थियो। ५ मंसिर २०८३ मा तत्कालीन विद्रोही माओवादीसँग शान्ति सम्झौता भएको थियो। सशस्त्र माओवादीसँग शान्ति सम्झौता हुँदा संक्रमणकालीन न्याय आयोग गर्न गरेको दुख्यान भनिएको थियो। तर, शान्ति सम्झौताको रूपमा २ दशक पुनर लाग्दा बल्ल आयोगमा पदाधिकारी नियुक्त भएका छन्। अर्थात्, संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी काम रचाकै १ दशक अगाडिकै अवस्थाबाट अगाडि बढेको छ। २०७०/०७१ सालिटैरे आयोगसम्बन्धी कानुन निर्माण र पदाधिकारी नियुक्त भएका थिए। आयोग नेतृत्वले उचुरी संकलन गरिसकेको थियो। तर, राजनीतिक बखेडा उत्पन्न भयो, न्याय निरूपणको काम अवरुद्ध भयो।

सर्वोच्च अदालतले दुवै आयोगसम्बन्धी कानुन संशोधनको आदेश दियो, जसले गर्दा संकलन भइसकेको उचुरी लथालिग हुन पुग्यो। कानुन संशोधन गर्न दलहरूको असहमति जुट्न सकेन। तर, वर्तमान सरकारको उपलब्धिकै रूपमा कानुन संशोधन भयो र पदाधिकारी नियुक्त गरियो। तर, पदाधिकारी नियुक्ति प्रक्रिया विवादहित बन्न सकेन किनकि दुवै आयोगका अध्यक्षसहित पदाधिकारीहरू कांग्रेस-एमालेबीच भागबन्डाका आधारमा भयो। यदि भागबन्डा नै हुन्थ्यो भने पीडितहरूका तर्फबाट र सम्बन्धित विषय-विज्ञका आधारमा गरिनुपर्थ्यो। तर, राजनीतिक नेतृत्वबीच भागबन्डाका आधारमा पदाधिकारी नियुक्त भएका छन्। यसर्थ, फेरि पनि संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विषयको जटिलता कायमै रहन पुगेको छ। यद्यपि, आशा गर्ने ठाउँ बाँकी छन्। असाध्यै ढिलो भइसकेको न्याय निरूपणको कामलाई शीघ्र दुर्याउनेगरी र कुनै पक्षपात नराखी काम भयो भने त्यसलाई सकारात्मक रूपमै लिनुपर्छ।

नि

मार्ण क्षेत्र कुनै पनि मुलुकको समग्र आर्थिक विकासको मेरदाङ्ड हो। नेपाल जस्तो विकासोन्मुख मुलुकका लागि त झनै यो क्षेत्र अत्यन्त महत्वपूर्ण मानिन्छ।

सङ्क, पुल, भवन, सिचाइ, जलविद्युत तथा अन्य भौतिक पूर्वाधारका परियोजनाहरूका सम्मुद्रिका मूल्य आधार हुन्। यस्ता पूर्वाधार केवल मुलुकको भौतिक स्वरूप परिवर्तन गर्ने प्रयोग हुँदैनन, यसले रोजगारी सिजाना, निजी लगानी प्रवाह र आय वृद्धि जस्ता थुपै पक्षमा सकारात्मक प्रभाव पार्छ।

यसर्थ, हरेक वर्षोको बजेटमा निर्माण क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिनन्द्वय भन्ने अपेक्षा बोका पूँ हुँदै भन्ने प्रयोग उठान सक्छ।

हाल निर्माण क्षेत्रोंको अवस्था निकै निराशाजनक छ। विगत केही वर्षदेखि यो क्षेत्र निरन्तर चुनाईको घेरामा परेको छ। कोरोनाको महामारी, त्यसपछि बढेको महामारी, आयातमा कडाइ, विदेशी विनियमय सकृद तथा समयमै बजेटमोको कार्यान्वयन नहनु जस्ता कारणहरूले निर्माण क्षेत्र थला परेको छै। यसले निर्माण क्षेत्रमा आर्थिक सकृदमा परेका छन्।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमले निर्माण क्षेत्रमा केही सकारात्मक संकर्तहरू दिएको भए पनि त्यो प्राप्त देखिन्न। नीति तथा कार्यक्रममा पूर्वाधार विकासलाई जोड देखिए, पनि त्यसको कार्यान्वयन र गुणान्वयनीयता अपै प्राप्त हुन्ने छ।

आगामी बजेटमा ती कार्यक्रम कसरी जालान्? त्यो प्रश्नमा नै छ। बर्सीन बजेटमा सडक, विस्तार, जलविद्युत, आयोजना, आवास निर्माण, सरकारी भवन निर्माण, शहर तथा गाउँको पूर्वाधारमा लगानीका घोषणाहरू गरिन्दैन्। तर, तिनको योजना, डिजाइन, डेटका प्रक्रिया, अनुगमन र मूल्याकृत प्रणालीमा पार्दैन्यता र सायरपालना हुँदैन। फलस्वरूप, ढूलो निर्माण परिवर्तनमा दशकोसम्म अलपत्र पर्दैन, लागत बढ्दै, गुणस्तर खसिन्दू र सार्वजनिक विश्वास घट्दै। आगामी बजेटमा ढूलो पूर्वाधार आयोजनाहरूले लाग्ने रकम विनियोजन के-कसरी हुँदै? त्यो हैन चाकी नै छ। तर, अहिलेसम्मको पृष्ठभूमिलाई हेर्दा बजेट अपेक्षाकृत हिसाबले विनियोजन होला भन्ने आधारमा देखिए। यसका कारण कार्यान्वयनका चुनौतीहरू यथावत तै नरहालान भन्न सकिन्न।

उदाहरणका लाग्ने, नारायण-सिन्धेरी सुरुदमार्ग, काठमाडौं-तराई फारस्ट ट्रूक, मैलम्ची खानेपानी आयोजना, मध्यमार्गी आयोजनाहरूले आयोजनाहरूले गरिन्दैन। यी आयोजनाहरूलाई समयमै सम्पन्न गर्न सक्की निर्माण गरिन्दैन। तर, तिनको योजना, डिजाइन, डेटका प्रक्रिया, अनुगमन र मूल्याकृत प्रणालीमा पार्दैन्यता र सायरपालना हुँदैन। यसले बजेटको घोषणाले साप्रत होइन, त्यसको कार्यान्वयनमा निर्माणको प्रमुख भूमिका रहन्दै। तर, हाल निर्माण व्यवसायीहरू भूम्भार भएको छ। सरकारको बजेटमा कोरोनाको सुदूहीकरण आवश्यक छ भन्ने देखिए। सरकारले विनियोजनमा निर्माण क्षेत्रमा भूमिका रहन्दै।

उदाहरणस्वरूप, निर्माण क्षेत्रमा सरकारसंग व्यवसायीहरूले देखिए। यसको भूमिका आधारमा भयो।

अक्षयोंको महत्वपूर्ण पक्ष भनेको निर्माण सामग्रीको मूल्य वृद्धि हो। सरकारले निर्माण सामग्रीमा कर छ।

इतिहासमा आज

१६ मे २००५ मा
कुनैतले राष्ट्रियसभाको
मतान्वयनमा महिला
मताधिकारीलाई
अनुमति दिएको
थिए।

१६ मे १९९७ मा
मायारका राष्ट्रपति मोहनु
सेसे सेको देश
छाडेर भागेका
थिए।

१६ मे १९९१ मा
महारानी एलिजाबेथ द्वितीयले संयुक्त
राज्य अमेरिकाको क्षेत्रमा सुन्दरी
सत्रालाई सम्बोधन गरेकी थिएन। उनी
अमेरिकी कंगेसलाई सम्बोधन गर्ने
पहिलो विटिस महारानी हुन्।

नेपालमा आईटी शिक्षा : सम्भावना र चुनौती

सुचना प्रविधि (आईटी) अहिलेको युगमा मानव जीवनको अभिन्न अंग भइसकेको छ। शिक्षादेखि स्वास्थ्य, कृषिदेखि व्यापार, प्राप्तान्वयनदेखि संचारसम्म हरेक क्षेत्र सूचना प्रविधिवाट प्राप्तावित भएको छ। यस्तो अवस्थामा कुै पनि देशको विकासमा आईटी शिक्षा अनिवार्य तत्त्व बनेको छ। नेपाल जस्तो विकासमा आईटी शिक्षाको योग्यता अन्यथा निर्माण गरिएर तापनि शिक्षण गुणस्तरमा र सुधार आवश्यक छ।

नेपालमा आईटी शिक्षाको सुरुवात केही दशकअधिकै भए पनि यसको तीव्रता भन्ने परिष्कारोंको हो। काठमाडौं उपत्यकाले गाउँहरूले अन्तर्राष्ट्रिय पाठ्यक्रम पढाउने प्रयोग गरे पनि त्यो आमजनाको पहुँचावहिर छ। राज्यका सार्वजनिक विनियम तहमा आईटी विषय समावेश गरिएर तापनि शिक्षण गुणस्तरमा र सुधार आवश्यक छ। एसईई तथा कक्षाको गमाहा हो।

नेपालमा आईटी शिक्षाको सुरुवात नेपाली शिक्षाको विनियम तहमा आईटी विषय समावेश गरिएर तापनि शिक्षण गुणस्तरमा र सुधार आवश्यक छ। यसको भूमिका आधारमा भयो।

यसको विनियम तहमा आईटी विषय समावेश गरिएर तापनि शिक्षण गुणस्तरमा र सुधार आवश्यक हुन्न। तर, नेपालको धेरै कलेज र विद्यालयमा आईटी विषय समावेश गरिएको छ। अनलाइन शिक्षा र स्वयंशिवायक विनियम तहमा आईटी विषय समावेश गरिएको छ।

आईटी जस्तो व्यावहारिक विषयमा केवल किताबी ज्ञान पर्याप्त हुँदैन। प्रयोगशाला, परियोजनाको सम्बन्धमा आईटी विषय समावेश गरिएर तापनि शिक्षण गुणस्तरमा र सुधार आवश्यक हुन्न। तर, नेपालको धेरै कलेज र विद्यालयमा आईटी विषय समावेश गरिएको छ। सरकारले यस्ता विनियम तहमा आईटी विषय समावेश गरिएको छ।

यसको विनियम तहमा आईटी विषय समावेश गरिएको छ।

सरचनागत सहयोग गरेमा गुणस्तरीय जनशक्ति उत्पादन सम्भव छ।

साथै, आईटी शिक्षाको विस्तारले विनियम तहमा आईटी विषय समावेश गरिएको छ। नेपालबाट फिलान्सिड, सफ्टवेयर डेमलपमेन्ट, वेब डिजाइन, एप डेमलपमेन्ट, डिजिटल मार्केटिंग जस्ता क्षेत्रमार्फत ढूलो संख्यामा युवा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारका काम गरिरहेका छन्। यसको उपरांभ विनियम तहमा आईटी विषय समावेश गरिएर तापनि शिक्षण गुणस्तरमा र सुधार आवश्यक छ।

प्रयोगशाला आईटी विषय समावेश गरिएको छ। यसको विनियम तहमा आईटी विषय समावेश ग

रोल्पाका सबै स्थानीय तहमा बेरुजु बढ्यो

सर्वप्रकाश बढ्दा मगर/मध्यान्धा
रोल्पा १, जेठ ।

रोल्पाका सबै स्थानीय तहको बेरुजु बढ्यो को छ। महालेखा परीक्षको ६२ और वार्षिक प्रतिवेदनमा रोल्पाका सबै स्थानीय तहले बेरुजु बढ्यो को देखिएको हो।

जिल्लाभरका स्थानीतहका १ अर्व २७ करोड १५ लाख रुपैयां लेखापरीक्षण गर्दा कुनै पनि स्थानीय तहले बेरुजु घटाउन नसकेको देखिएको हो। सुनिल स्मृति गाउँपालिकाको ११ लाख ३६ हजार ३ सय २६ लेखापरीक्षण रकम रहेकोमा बेरुजु रकम ३ हजार ७ सय २६ रुपैयां अर्थात् ०.६६ प्रतिशत रहेको छ। परिवर्तन गाउँपालिकाको १० लाख ३५ हजार ४ सय ३४ लेखापरीक्षण रकम रहेकोमा बेरुजु रकम ६ हजार ८ सय २७ रुपैयां अर्थात् ०.६६ प्रतिशत रहेको छ। रोल्पा नगरपालिकाको ११ लाख ९९ हजार १ सय ८८ लेखापरीक्षण रकम रहेकोमा बेरुजु रकम ११ हजार २ सय २७ रुपैयां अर्थात् ०.६६ प्रतिशत रहेको छ।

४३ रुपैयां अर्थात् ०.८० प्रतिशत रहेको छ। स्टान्टर्डहाँ गाउँपालिकाको ११ लाख ३१ हजार १ सय ८७ लेखापरीक्षण रकम रहेकोमा बेरुजु रकम १२ हजार ४ सय १० प्रतिशत रहेको छ।

सय २८ लेखापरीक्षण रकम रहेकोमा बेरुजु रकम १५ हजार ३ सय ३ रुपैयां अर्थात् १.११ प्रतिशत रहेको छ।

सुनछहरी गाउँपालिकाको ८ लाख ६० हजार ४ सय ८७ लेखापरीक्षण रकम रहेकोमा बेरुजु रकम १५ हजार १ सय १५

रुपैयां अर्थात् १.८६ प्रतिशत रहेको छ। थबाड गाउँपालिकाको ७ लाख १२ हजार १ सय ८९ लेखापरीक्षण रकम रहेकोमा बेरुजु रकम ११ हजार ५ सय ५५ रुपैयां अर्थात् २.४५ प्रतिशत रहेको छ। लुँगी गाउँपालिकाको १० लाख २ हजार ४ सय ५५ लेखापरीक्षण रकम रहेकोमा बेरुजु रकम ३२ हजार ६ सय ४३ अर्थात् ३.२६ प्रतिशत रहेको छ। माझी गाउँपालिकाको ९ लाख ४ सय ८० लेखापरीक्षण रकम रहेकोमा बेरुजु रकम ३१ हजार ४ सय ४३ अर्थात् ३.२६ प्रतिशत रहेको छ। गंगादेव गाउँपालिकाको ९ लाख ४ हजार ३ सय ८२ लेखापरीक्षण रकम रहेकोमा बेरुजु रकम १५ हजार ३ सय ७ रुपैयां अर्थात् १.११ प्रतिशत रहेको छ। बेरुजु रकम कम गर्ने रोल्पाका १० स्थानीय तह मध्ये पहिलो स्मृति, दोस्रो परिवर्तन गाउँपालिका रहेको छ भने सबैभन्दा धेरै गंगादेव गाउँपालिका रहेको छ।

डोलेश्वर भिलेज रिसोर्ट र सिटिजन्स क्यापिटलबीच परामर्श सम्भौता

काठमाडौं/मस- डोलेश्वर भिलेज रिसोर्ट एण्ड फार्म हाउस र सिटिजन्स क्यापिटल बीच संस्थागत परामर्श सम्भौतामा सम्भौतप्रमाणा हस्ताक्षर भएको छ।

सम्भौतामा डोलेश्वर भिलेज रिसोर्ट एण्ड फार्म हाउसका तरफबाट अव्यक्ष रामानाथ मैनाली तथा सिटिजन्स क्यापिटल लिमिटेडका तरफबाट प्रमुख कार्यालयी अधिकृत सचिव बादे श्रेष्ठले हस्ताक्षर गरे। सम्भौता पश्चात रिसोर्टले क्यापिटलले रिसोर्टालाइवट परिवक्त कम्पनीमा रुपान्तरण गर्न तथा सार्वजनिक निष्पक्षान (आइपिओ) गरी ३ वटा सभा हलहस्त रहेको छ।

हाल यस रिसोर्टमा १५ वटा कोठारालू छूट र सो संख्या बढ्दिगरी ३५ वटा कोठा रुपान्तरण कार्य र ख्यालिङ्ग पुल पनि निर्माणीयान अवस्थामा रहेको छ र सो निर्माण कार्यहरू यस अर्थिक वर्षभित्र नै सम्पन्न गर्न लक्ष्य रिसोर्टले लिएको छ। यस रिसोर्टमा ३०० जनासम्मको क्षमता भएको ढुगा-साना गरी ३ वटा सभा हलहस्त रहेको छ।

अनुमति लिन सम्पूर्ण तयारी कार्य परामर्श सेवा अन्तर्गत दिनेछ। २०७६ साल देखि कारोबार सुरु भएको यस रिसोर्ट डोलेश्वर भक्तप्रभा दश रोपनी क्षेत्रफलमा फैलेको छ।

नेपालले बुटवाल-बैठहवामा नयाँ केटा ईभी सार्वजनिक गरेको छ। अन्तिक्षिया सहितको सार्वजनिक समारोहमा ३०० भास्तु बढी केटा ईभीको बुटिकड, १० वटा केटा ईभी ग्राहकहरूलाई हस्तान्तरण गरिएको छ।

त्रिहिले सम्मकै द्वापाक क्यापिटलबीच परामर्श अन्तर्गत तथा अर्थात् २०७६ वर्षमा देखि नेपालले देशमै केटा ईभीसीई, पेट्रोल मोडलको निर्माण कार्य थाईलियनको जनाएको छ। गाहक वर्गलाई र केटा ईभी तथा आईसीई, दुवै मोडलमा एटूप ज्वेटफर्म प्रयोग हुने भएकाले गाडी खारिदपछिको देखा सुविधामा अब कूनै पनि समस्या नहुने बताइएको छ। सधै, लाम्चा हुन्डालैले ईभी इकोसिस्टरलाई अफे मनवत बनाउन रिल्याक्स चार्जिङ्डको नेटवर्क विस्तार गर्दै छ, जसअन्तर्गत अहिले नै देखभाको विभिन्न ठाउँमा रिल्याक्स डीसी र एसी गरी ६६ चार्ज स्टेसन सुचारू भइसकेका छ। यसले गाडी ग्राहकहरूलाई स्पष्ट नियन्य लिन साजिलो बनाउनेमा कम्पनी विश्वस्त घेरेलू गाडी आईसीई र ईभी कुनै पनि प्रदर्शन गरिएको खियो।

स्पष्टर घार्टसको उपलब्धता, नेवा शुक्र र दीर्घकालीन ब्रान्ड सपोर्टको विवरणमा शंका हुने गर्दछ। तर, हुन्डाई नेपालले देशमै केटा ईभीसीई, पेट्रोल मोडलको निर्माण कार्य थाईलियनको र केटा ईभी तथा आईसीई, दुवै मोडलमा एटूप ज्वेटफर्म प्रयोग हुने भएकाले गाडी खारिदपछिको देखा सुविधामा अब कूनै पनि समस्या नहुने बताइएको छ। सधै, लाम्चा हुन्डालैले ईभी इकोसिस्टरलाई अफे मनवत बनाउन रिल्याक्स चार्जिङ्डको नेटवर्क विस्तार गर्दै छ, जसअन्तर्गत अहिले नै देखभाको विभिन्न ठाउँमा रिल्याक्स डीसी र एसी गरी ६६ चार्ज स्टेसन सुचारू भइसकेका छ। यसले गाडी ग्राहकहरूलाई स्पष्ट नियन्य लिन साजिलो बनाउनेमा कम्पनी विश्वस्त घेरेलू गाडी आईसीई र ईभी कुनै पनि प्रदर्शन गरिएको खियो।

हुन्डाईको भैरहवामा नयाँ क्रेटा ईभी सार्वजनिक

काठमाडौं/मस- हुन्डाई नेपालले बुटवाल-बैठहवामा नयाँ क्रेटा ईभी सार्वजनिक गरेको छ। अन्तिक्षिया सहितको सार्वजनिक समारोहमा ३०० भास्तु बढी केटा ईभीको बुटिकड, १० वटा केटा ईभी ग्राहकहरूलाई हस्तान्तरण गरिएको छ। त्रिहिले सम्मकै द्वापाक क्यापिटलबीच परामर्श अन्तर्गत तथा अर्थात् २०७६ वर्षमा देखि नेपालले देशमै केटा ईभीसीई, पेट्रोल मोडलको निर्माण कार्य थाईलियनको र केटा ईभी तथा आईसीई, दुवै मोडलमा एटूप ज्वेटफर्म प्रयोग हुने भएकाले गाडी खारिदपछिको देखा सुविधामा अब कूनै पनि समस्या नहुने बताइएको छ। सधै, लाम्चा हुन्डालैले ईभी इकोसिस्टरलाई अफे मनवत बनाउन रिल्याक्स चार्जिङ्डको नेटवर्क विस्तार गर्दै छ, जसअन्तर्गत अहिले नै देखभाको विभिन्न ठाउँमा रिल्याक्स डीसी र एसी गरी ६६ चार्ज स्टेसन सुचारू भइसकेका छ। यसले गाडी ग्राहकहरूलाई स्पष्ट नियन्य लिन साजिलो बनाउनेमा कम्पनी विश्वस्त घेरेलू गाडी आईसीई र ईभी कुनै पनि प्रदर्शन गरिएको खियो।

नेपालले देशमै केटा ईभीसीई, पेट्रोल मोडलको निर्माण कार्य थाईलियनको र केटा ईभी तथा आईसीई, दुवै मोडलमा एटूप ज्वेटफर्म प्रयोग हुने भएकाले गाडी खारिदपछिको देखा सुविधामा अब कूनै पनि समस्या नहुने बताइएको छ। सधै, लाम्चा हुन्डालैले ईभी इकोसिस्टरलाई अफे मनवत बनाउन रिल्याक्स चार्जिङ्डको नेटवर्क विस्तार गर्दै छ, जसअन्तर्गत अहिले नै देखभाको विभिन्न ठाउँमा रिल्याक्स डीसी र एसी गरी ६६ चार्ज स्टेसन सुचारू भइसकेका छ। यसले गाडी ग्राहकहरूलाई स्पष्ट नियन्य लिन साजिलो बनाउनेमा कम्पनी विश्वस्त घेरेलू गाडी आईसीई र ईभी कुनै पनि प्रदर्शन गरिएको खियो।

नेपालले देशमै केटा ईभीसीई, पेट्रोल मोडलको निर्माण कार्य थाईलियनको र केटा ईभी तथा आईसीई, दुवै मोडलमा एटूप ज्वेटफर्म प्रयोग हुने भएकाले गाडी खारिदपछिको देखा सुविधामा अब कूनै पनि समस्या नहुने बताइएको छ। सधै, लाम्चा हुन्डालैले ईभी इकोसिस्टरलाई अफे मनवत बनाउन रिल्याक्स चार्जिङ्डको नेटवर्क विस्तार गर्दै छ, जसअन्तर्गत अहिले नै देखभाको विभिन्न ठाउँमा रिल्याक्स डीसी र एसी गरी ६६ चार्ज स्टेसन सुचारू भइसकेका छ। यसले गाडी ग्राहकहरूलाई स्पष्ट नियन्य लिन साजिलो बनाउनेमा कम्पनी विश्वस्त घेरेलू गाडी आईसीई र ईभी कुनै पनि प्रदर्शन गरिएको खियो।

नेपालले देशमै केटा ईभीसीई, पेट्रोल मोडलको निर्माण कार्य थाईलियनको र केटा ईभी तथा आईसीई, दुवै मोडलमा एटूप ज्वेटफर्म प्रयोग हुने भएकाले गाडी खारिदपछिको देखा सुविधामा अब कूनै पनि समस्या नहुने बताइएको छ। सधै, लाम्चा हुन्डालैले ईभी इकोसिस्टरलाई अफे मनवत बनाउन रिल्याक्स चार्जिङ्डको नेटवर्क विस्तार गर्दै छ, जसअन्तर्गत अहिले नै देखभाको विभिन्न ठाउँमा रिल्याक्स डीसी र एसी गरी ६६ चार्ज स्टेसन सुचारू भइसकेका छ। यसले गाडी ग्राहकहरूलाई स्पष्ट नियन्य लिन साजिलो बनाउनेमा कम्पनी विश्वस्त घेरेलू गाडी आईसीई र ईभी कुनै पनि प्रदर्शन गरिएको खियो।